

Hvem ser norske filmer og serier?

En analyse av befolkningens konsum og opplevelse av norsk innhold

---

Innhold

Sammendrag	3
Introduksjon	4
Data og sentrale variabler	4
Hvor stor andel av befolkningen ser norske filmer og serier?	7
På hvilke plattformer?	6
Hvem er publikummet til norske filmer og serier?	8
Kjønn	9
Alder	9
Geografi	11
Utdannelse.....	12
Inntekt	14
Publikums opplevelse av kvalitet og relevans	15

«Norske filmer og serier har en stor styrke i at publikum forbinder egenskaper som god historiefortelling og spennende og interessante tematikk med dem».

Sammendrag

- På hvilke plattformer konsumerer befolkningen filmer og serier? Henholdsvis 51, 66 og 36 prosent sier de har sett norsk spillefilm, dramaserier og dokumentarfilm på strømmetjenester *den siste uken*, mens 38, 53 og 37 prosent har sett spillefilm, dramaserier og dokumentar på lineær tv. Kun åtte prosent har svart at de har sett spillefilm eller dokumentar «den siste uken» på kino, noe som har sammenheng med at mange av landets kinoer var stengt eller hadde begrensninger høsten 2020 på grunn av koronapandemien.
- Norske serier og filmer når ut til en stor del av den befolkningen i Norge: 67 prosent har sett norsk spillefilm, 72 prosent har sett norsk drama og 72 prosent har sett norsk dokumentar i løpet av det siste året.
- Norsk film når ut til alle: de demografiske variablene har ikke stor betydning for i hvilken grad folk ser norsk innhold. Vi ser likevel at blant de som har sett mest norsk innhold finner vi personer med høy utdanning og inntekt. Utdanningsnivå er den variabelen som har størst betydning for hvorvidt folk velger å se norsk innhold eller ikke.
- Det er to egenskaper som flere mener kjennetegner norsk innhold enn utenlandsk: «God historiefortelling» og «spennende eller interessant tematikk».

Dette indikerer at norske filmer bidrar til å styrke norsk språk, kultur, identitet og tilhørighet.

- Mange kjenner seg også igjen i påstandene: «Norske filmer og serier gir meg ofte innblikk i historier som er interessante for meg» og «Handlingene i norske filmer og serier skjer ofte i et miljø jeg kjenner meg igjen i». Dette vitner om at norsk innhold oppleves som relevant av mange.

Introduksjon

Et av målene skissert i Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft er «*Eit fritt og uavhengig kulturliv som skaper og formidlar eit kulturtilbod som blir opplevd som relevant og representerer befolkninga*». For at norske film og serier skal overleve i et marked med sterk internasjonal konkurranse og veletablerte merkevarer, er det viktig at de oppleves som relevante for publikum. En av de klareste indikatorene for norsk films relevans er publikumsoppslutning og gjennomslagskraft i markedet.

I dette notatet forsøker vi å svare på spørsmålene: «Når norske filmer og serier ut til ulike publikumsgrupper? Og oppleves norsk innhold som relevant for publikum?». Mer spesifikt skal vi undersøke *hvem* som ser på norsk innhold, *hvor mye* de konsumerer og *hvordan* de opplever dette.

Data og sentrale variabler

Dataen i denne analysen er hentet fra en nettbasert undersøkelse med et landsrepresentativt utvalg som NFI utfører i samarbeid med Kantar TNS, og ble gjennomført i perioden oktober-desember 2020. Totalt var det 4751 respondenter og tabell 1 viser beskrivende statistikk for utvalget, altså andel respondenter fordelt etter kjønn, alder, fylke, årsinntekt og høyeste fullførte utdanning.

Variabel	Prosent (%)
Utvalg	
Hovedutvalg	93 %
15-19-åringer via foreldre	2 %
7-14-åringer via foreldre	5 %
Total	100 %
Kjønn	
Menn	49 %
Kvinner	51 %
Total	100 %
Fylke	
Oslo	14 %
Rogaland	8 %
Møre og Romsdal	4 %
Nordland	5 %
Viken	22 %
Innlandet	7 %
Vestfold og Telemark	8 %
Agder	5 %
Vestland	13 %
Trøndelag	9 %
Troms og Finnmark	5 %
Total	100 %
Brutto årsinntekt	
Under 200.000 kroner	8 %
200.000 - 399.999 kroner	20 %
400.000 – 999.999 kroner	57 %
1.000.000 kroner eller mer	5 %
Ønsker ikke å svare	10 %
Total	100 %
Høyeste fullførte skolegang	
Grunnskoleutdanning - 10-årig grunnskole	5 %
Videregående allmennfaglig utdanning	11 %
Videregående yrkesfaglig utdanning	13 %
Fagskole – Yrkesrettede utdanninger	9 %
Universitets-/høgskoleutdanning- Lav	35 %
Universitets-/høgskoleutdanning- Høy	27 %
Total	100 %
Antall observasjoner	5 124

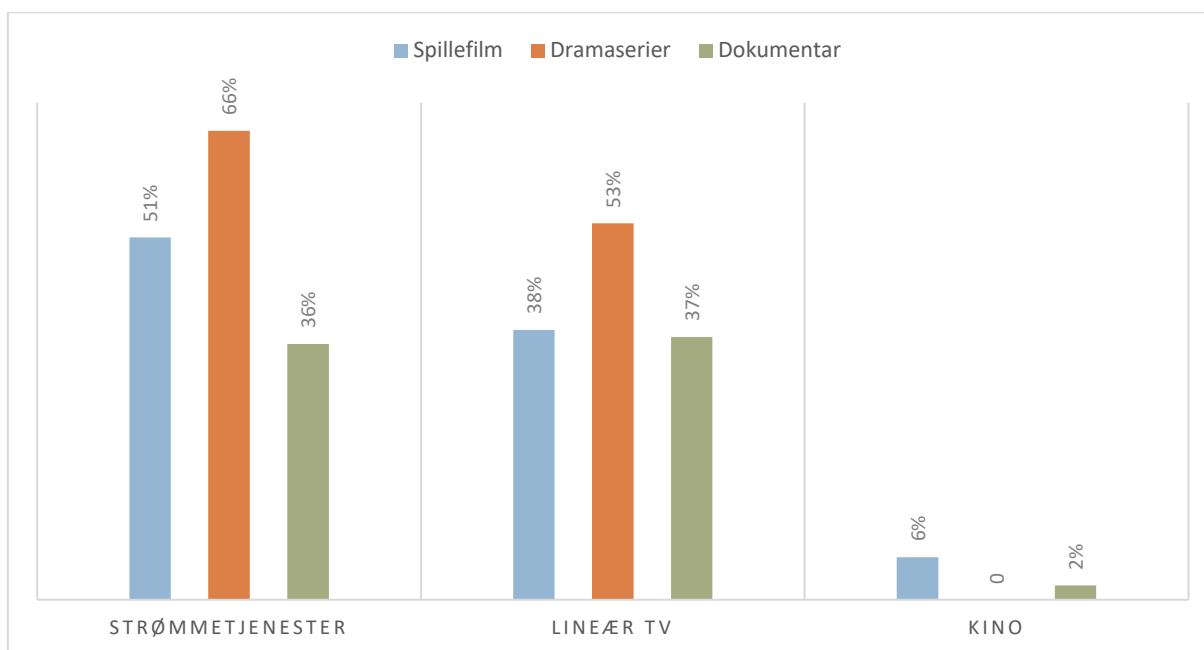
I tillegg til de demografiske variablene som er beskrevet her, er vi også interessert i å vite om norske filmer og serier når ut til innvandrerbefolkningen og om denne delen av befolkningen opplever innholdet som relevant for seg. Andelen respondenter i utvalget med innvandrerbakgrunn er imidlertid for lavt til at vi kan si noe representativt om denne demografiske gruppens bruksmønstre eller opplevelse av norsk innhold.

«Innvandrerbakgrunn» er en stor kategori, som rommer mange ulike landbakgrunner og tilknytninger til Norge. For et utvalg som er virkelig *representativt for personer med innvandrerbakgrunn* med hensyn til landbakgrunn og botid i Norge er det tvilsomt om noe aksesspanel i Norge er tilstrekkelig. Typisk vil noen landbakgrunner være underrepresentert i aksesspaneler, det samme med personer som har kort botid i landet.

På hvilke plattformer?

Som en del av undersøkelsen har vi ønsket å belyse på hvilke plattformer befolkningen ser audiovisuelle produksjoner (norske eller utenlandske). Vi har derfor spurt utvalget om de har sett spillefilm, dramaserier og dokumentarer «den siste uken» på strømmetjenester, lineær-tv eller kino. Henholdsvis 51, 66 og 36 prosent sier de har sett spillefilm, dramaserier og dokumentarfilm på strømmetjenester *den siste uken* – og 38, 53 og 37 prosent har sett spillefilm, dramaserier og dokumentar på lineær tv. Tallene viser hvor viktige strømmetjenestene er blitt for konsum av audiovisuelt innhold, for spillefilm og dramaserier tyder tallene på at strømmetjenestene er viktigere enn visning på tradisjonelt lineær tv. Kun åtte prosent har svart at de har sett spillefilm eller dokumentar «den siste uken» på kino den siste uken, noe som har sammenheng med at mange av landets kinoer var stengt eller hadde begrensninger høsten 2020 på grunn av koronapandemien.

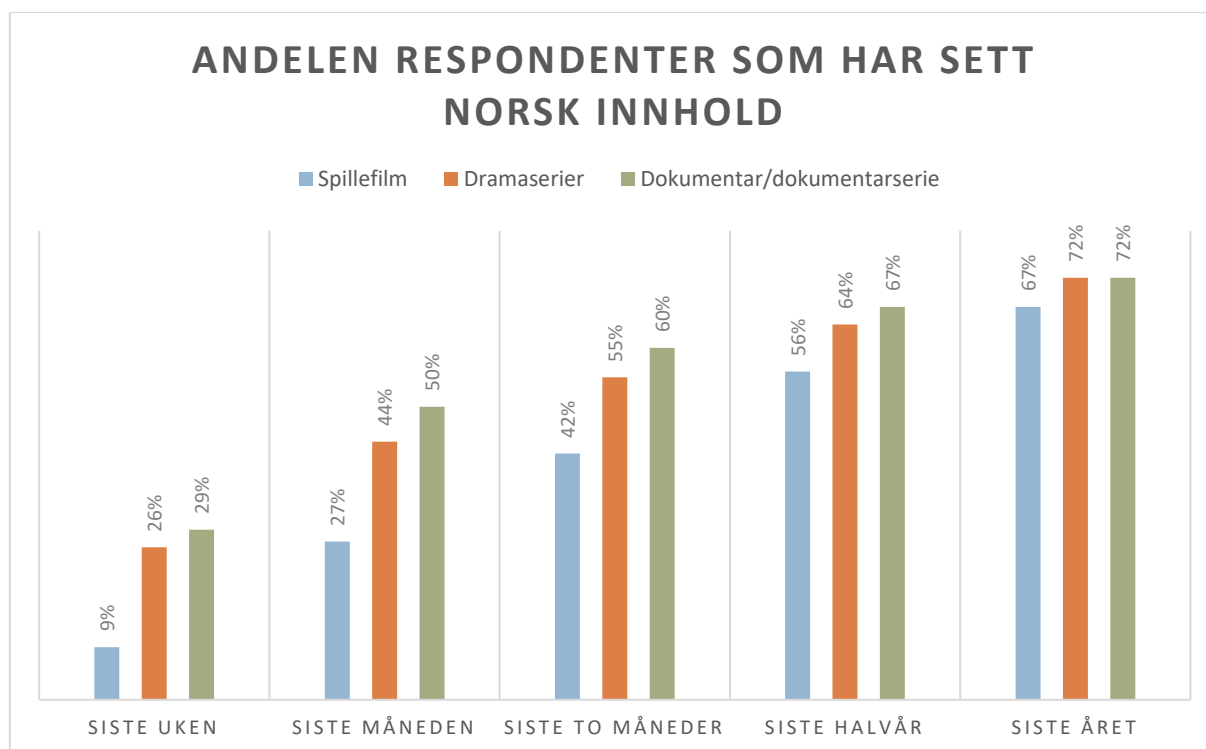
Figur 1 – Andel av befolkningen som har sett spillefilm, dramaserier og dokumentar "den siste uken" på ulike plattformer

Hvor stor andel av befolkningen ser norske filmer og serier?

Hvor stor andel av befolkningen ser norske filmer og serier? Resultatene i figur 1 viser at **flertallet av befolkningen ser norsk innhold, både spillefilm, dramaserier og dokumentarer – noen svært ofte, andre med jevne mellomrom.** Ni prosent av befolkningen svarer at de har sett norsk spillefilm, 26 prosent at de har sett norsk drama og 29 prosent at de har sett norsk dokumentar den siste uken. Hvis vi plusser på de som har svart at de har sett norsk innhold den siste måneden blir tallene en god del høyere: 27 prosent for spillefilm, 44 prosent for dramaserier og 50 prosent for dokumentar. Og ikke minst, når vi inkluderer de som har sett norsk innhold i løpet av det siste året, ser vi at flertallet ser norske filmer og serier. 67 prosent har sett norsk spillefilm, 72 prosent har sett norsk drama og 72 prosent har sett norsk dokumentar i løpet av det siste året.

Figur 2 – Andel av befolkningen (estimert ved antall respondenter) som har sett norsk innhold

Hvem er publikummet til norske filmer og serier?

Hvem velger å se norske filmer og serier? Hvor mange har sett norske filmer og serier, fordelt på de demografiske variablene kjønn, alder, bosted, utdanning og inntekt?

Spørsmålet er sentralt for å kunne si noe om hvorvidt norske filmer og serier når ut til alle deler av befolkningen¹.

Resultatene viser at norske filmer og serier når ut til flertallet av den norske befolkningen. De demografiske variablene har ikke stor betydning for i hvilken grad folk ser norsk innhold. Vi ser likevel at blant de som har sett mest norsk innhold finner vi personer som geografisk er plassert i Stor-Oslo – og har høy utdanning og inntekt.

¹ I tillegg til de demografiske variablene som er nevnt, er vi også interessert i å vite om norske filmer og serier når ut til innvandrerbefolkningen. Andelen respondenter i utvalget med innvandrerbakgrunn er imidlertid for lavt til at vi kan si noe representativt om denne demografiske gruppens bruksmønstre eller opplevelse av norsk innhold. Dette har vi beskrevet nærmere under «sentrale variabler og data».

Utdanningsnivå er den variabelen som har størst betydning for hvorvidt folk velger å se norsk innhold eller ikke.

Kjønn

Er det forskjeller mellom menn og kvinners konsum av norske serier, spillefilmer og dokumentarer? Tabell 2 viser kjønnsfordelingen blant personer som har sett og ikke sett norske produksjoner det siste halvåret. **Gjennomgående ser vi at et flertall av respondentene, både kvinner og menn, hadde sett norske produksjoner.** Totalt 64 prosent for serier, 56 prosent for spillefilmer og 67 for dokumentarer. Det var likevel noen forskjeller mellom kjønnene. Det er flere kvinner enn menn som har sett en norsk serie, mens det er flere menn enn kvinner som har sett en norsk spillefilm. 63 prosent av mennene og 66 prosent av kvinnene hadde sett en norsk serie, mens for spillefilmer observerer vi 59 prosent menn og 53 prosent kvinner. For dokumentarer observerer vi ingen forskjell.

Tabell 1 – Har sett norske produksjoner det siste halvåret, prosent etter kjønn

	Så norsk spillefilm	Så norsk serie	Så norsk dok.
Kvinne	53	66	67
Mann	59	63	67
Totalt	56	64	67

Alder

Norske filmer og serier ses i stor grad av alle aldersgrupper. Er det likevel slik at alder har en betydning for hvorvidt man har sett en norsk serie, spillefilm eller dokumentar?

Når vi undersøker data ser vi at norske produksjoner når alle aldersgrupper. Tabell 3

---

viser respondentene fordelt etter alder. Det er flest folk i alderen 40-49 år som har sett en norsk serie det siste halvåret, 67 prosent. Andelen er høy også blant 50-59-åringene og de under 30 med 66 prosent. Andelen i 30-åra som har sett en norsk serie er den laveste, på 61 prosent. Blant de som var over 60 år hadde 62 prosent sett en norsk serie de siste seks månedene.

For spillefilmer var mønsteret ganske likt. Personer under 30 lå med 61 prosent fem prosentpoeng over gjennomsnittet på 56 prosent. Andelen personer i 30-årene som hadde sett norsk spillefilm var også over gjennomsnittet, med 57 prosent. 40-49-åringene hadde en andel som var ett prosentpoeng over gjennomsnittet, med 62 prosent. De laveste andelen observerte vi hos de eldste i utvalget. 45 prosent av de på 60 pluss hadde sett en norsk spillefilm de siste seks månedene.

67 prosent av befolkningen har sett en norsk dokumentar det siste halvåret. Den laveste andelen ser vi blant de under 30, 61 prosent. Dette økte litt blant folk i 30- og 40-åra, med henholdsvis 64 prosent hos førstnevnte og 62 hos sistnevnte. Andelen som har sett minst en norsk dokumentar det siste halvåret er størst blant de eldste aldersgruppene. 71 prosent av de i 50-årene og 70 prosent blant de over 60 år.

Tabell 3 - Har sett norske produksjoner det siste halvåret, fordelt etter alder

	Så norsk spillefilm	Så norsk serie	Så norsk dok.
Under 30	61 %	66 %	61 %
30 - 39	57 %	61 %	64 %
40 - 49	62 %	67 %	62 %
50 - 59	59 %	66 %	71 %
60 +	45 %	62 %	70 %
Total	56 %	64 %	67 %

Geografi

Har hvor man bor i landet noen betydning for hvorvidt man ser norske serier, spillefilmer og dokumentarer? Tabell 4 viser hva respondenten har svart fordelt på region. Vi har valgt å dele de norske fylkene inn i fire regioner:

- «Oslo og omegn» inneholder Oslo og det som tidligere het Akershus.
- «Resten av Østlandet» inneholder Viken-fylkene som ikke er en del av det tidligere Akershus, samt Innlandet og Vestfold/Telemark.
- «Sør- og Vestlandet» inneholder Rogaland, Møre/Romsdal, Agder og Vestlandet.
- «Trøndelag og Nord-Norge» inneholder Nordland, Troms/Finnmark og Trøndelag.

Jevnt over ser folk fra alle landets regioner norske spillefilmer, serier og

dokumentarer. På detaljnivå har bosatte i Oslo og omegn i noe større grad enn andre sett en norsk serie det siste halvåret enn folk i andre regioner. 67 prosent av respondentene i Oslo og omegn oppga å ha sett norske serier siste halvår, 65 prosent i resten av Østlandet, 63 prosent i Sør- og Vestlandet, samt 62 prosent i Trøndelag og Nord-Norge.

Fordelingen blant respondenter som oppga å ha sett norske spillefilmer ligner noe på den for serier. I motsetning til resultatene for serier er det ikke blant folk fra Oslo og omegn andelen er størst. Denne regionen ligger litt under gjennomsnittet, med 55 prosent. Den regionen hvor størst andel hadde sett norske spillefilmer var «resten av Østlandet», her oppga 59 prosent å ha sett norsk spillefilm. De to siste regionene ligger rundt gjennomsnittet, med Sør- og Vestlandet på 53 og Trøndelag/Nord-Norge på 56 prosent.

Fordelingen blant dokumentarer er også meget jevn. Oslo og resten av Østlandet hadde færrest som hadde sett norske dokumentarer, på 66 og 65 prosent. Det må likevel

påpekes at det er en minimal forskjell mellom de nevnte resultatene og resten av landet, som ligger på mellom 68 (Sør- og Vestlandet) og 69 prosent (Trøndelag og Nord-Norge).

Tabell 4 – Har sett norske produksjoner det siste halvåret, fordelt etter region

	Så norsk spillefilm	Så norsk serie	Så norsk dokumentar
Oslo og omegn	55 %	67 %	66 %
Resten av Østlandet	59 %	65 %	65 %
Sør- og Vestlandet	53 %	63 %	68 %
Trøndelag og Nord-Norge	56 %	62 %	69 %
Total	56 %	64 %	67 %

Utdannelse

Tabell 5 viser hvem som har sett norske serier og filmer, fordelt etter utdannelse.

Norske produksjoner når alle utdanningsgrupper. Likevel er det en sammenheng at flere personer med høyere utdannelse hadde sett norske produksjoner enn de med lavere utdannelse. 53 prosent av de med grunnskoleutdannelse som høyeste utdannelse oppga å ha sett norske serier. Dette øker til 62 prosent blant de med allmennfaglig videregående, 60 blant dem med yrkesfag og 62 for personer med utdannelse fra fagskole.

Blant personer med utdanning universitet/høgskole finner vi flest personer som har sett norske serier, 64 prosent for de med lavere² universitets-/høgskole-utdanning og 71 prosent blant de med høyere³ universitets-/høgskole-utdanning.

Norske filmer når også ut til alle utdanningsnivåer og følger dermed det samme mønsteret, men med mindre forskjeller mellom utdanningsnivåene. Blant de med grunnskoleutdanning hadde 51% sett en norsk film, mens de med høyere universitets/høgskoleutdanning hadde 58 prosent sett en norsk spillefilm.

Også dokumentar når ut til alle utdanningsnivåer, men her er forskjellene blant utdanningsnivåene litt større igjen. 68 og 72 % henholdsvis blant de med universitet- og høgskoleutdanning (lav) og universitet- og høgskoleutdanning (høy). Dette er høyere enn for andelen med grunnskoleutdanning hvor 55 % oppgir å ha sett en norsk dokumentar det siste halvåret.

Tabell 5 – Har sett norske produksjoner det siste halvåret, fordelt etter utdanning

	Så norsk spillefilm	Så norsk serie	Så norsk dok.
Grunnskoleutdanning	51 %	53 %	55 %
Videregående - allmennfag	53 %	62 %	63 %
Videregående yrkesfag	57 %	60 %	61 %
Fagskole – Yrkesrettet	55 %	62 %	67 %
Universitets-/høgskole - Lav	56 %	64 %	68 %
Universitets-/høgskole - Høy	58 %	71 %	72 %
Total	56 %	64 %	67 %

---

² Under fire år.

³ Mer enn fire år.

Inntekt

Brutto husholdningsinntekt er den siste demografiske variabelen vi har valgt å undersøke, som vist i tabell 6. Resultatene viser at personer med høy husholdningsinntekt i større grad enn de med lav inntekt har sett norske filmer og serier det siste halve året. Når det gjelder serier øker andelen som har sett en norsk serie med inntekten, hvor det blant de som har en brutto husholdningsinntekt på under kr. 200.000 var 57 prosent som hadde sett en norsk serie til 72 prosent blant de med inntekt over kr. 1.200.000. Også når det gjelder andelen som har sett norsk innhold det siste halvåret, er det flere med høy husholdningsinntekt enn med lav, men her er ikke inntektsammenhengen like entydig. Det er færrest, 49 prosent, blant de med inntekt mellom kr. 200.000 og 599.000 som har sett en norsk spillefilm siste halvår. Tilsvarende ser vi også for dokumentarer, hvor de med lavest husholdningsinntekt så minst og de med størst så mest.

Tabell 6 – Har sett norske produksjoner siste halvåret, fordelt etter brutto husholdningsinntekt

	Så norsk serie	Så norsk spillefilm	Så norsk dok.
Under 200.000 kroner	57 %	58 %	62 %
200.000 - 599.999 kroner	58 %	49 %	64 %
600.000-1200.000 kroner	67 %	59 %	71 %
1.200.000 – eller mer	72 %	62 %	70 %
Ønsker ikke å svare	58 %	48 %	57 %
Total	65 %	56 %	67 %

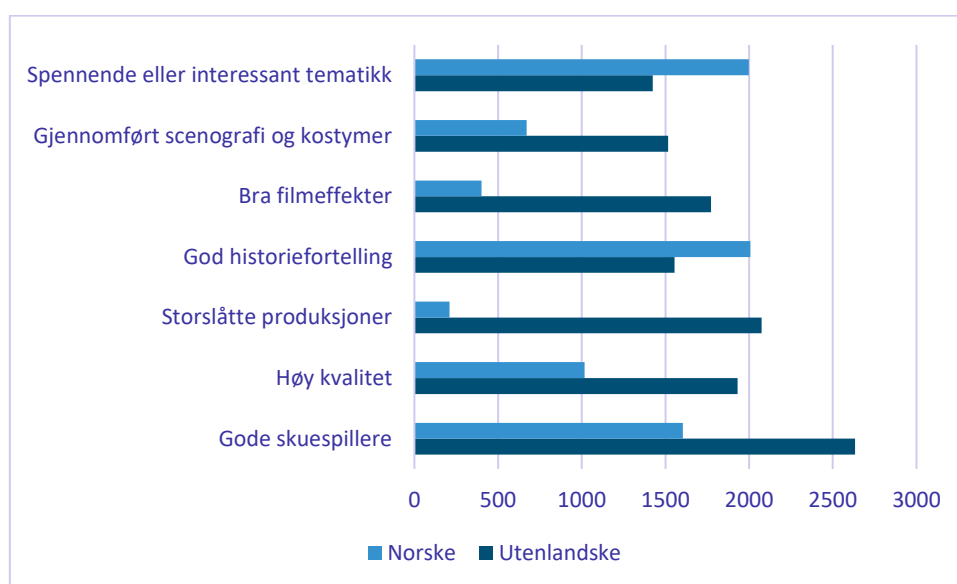
Publikums opplevelse av kvalitet og relevans

Vi har nå sett at norske serier, spillefilmer og dokumentarer når ut til store deler av befolkningen uavhengig av demografiske bakgrunnsvariabler som kjønn, alder, geografi, utdanning og inntekt. Vi vil nå undersøke respondentenes opplevelse av norsk innhold. Syns publikum at norske filmer og serier kjennetegnes av høy kvalitet? Og opplever publikum at norske filmer og serier er relevante og representative for dem?

For å undersøke publikums opplevelse av kvalitet ble respondentene spurt om de var enige i om følgende egenskaper kjennetegner henholdsvis norske og utenlandske filmer og serier:

- Spennende eller interessant tematikk
- God historiefortelling
- Gode skuespillere
- Høy kvalitet
- Gjennomført scenografi og kostymer
- Bra filmeffekter
- Storslåtte produksjoner

Figur 3 – Hvilke egenskaper kjennetegner norske/utenlandske filmer og serier, antall respondenter

---

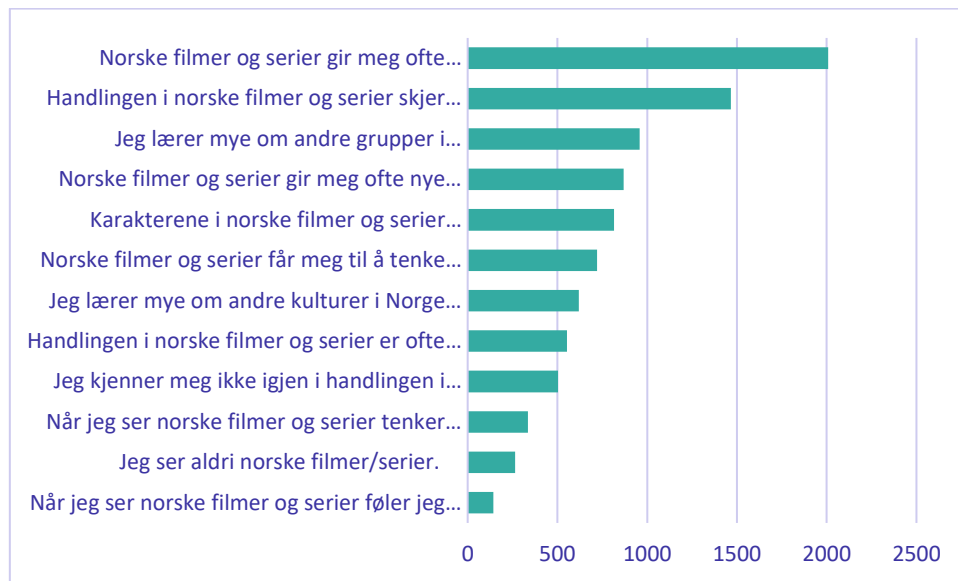
Det er to egenskaper som flere mener kjennetegner norsk innhold enn utenlandsk: «God historiefortelling» og «spennende eller interessant tematikk». Når det gjelder «gode skuespillere», «høy kvalitet», «storslåtte produksjoner», «bra filmeffekter» og «gjennomført scenografi og kostymer» kommer utenlandske filmer og serier bedre ut enn norske. Det er ikke så rart at «norske filmer og serier» som en generell kategori ikke scorer like bra på en del av disse egenskapene som «utenlandske serier og filmer». Dette er gjerne egenskaper som forbindes med høye produksjonsbudsjetter og internasjonale storfiler. Norske filmer og serier har på sin side en stor styrke i at publikum forbinder egenskaper som god historiefortelling og spennende og interessante tematikk med dem. Dette indikerer at norske filmer bidrar til å styrke norsk språk, kultur, identitet og tilhørighet.

Denne påstanden underbygges også av resultatene i neste figur. For å undersøke publikums opplevelse av relevans og representativitet ba vi respondentene ta stilling til følgende påstander:

- Norske filmer og serier gir meg ofte innblikk i historier som er interessant for meg.
- Handlingen i norske filmer og serier skjer ofte i et miljø jeg kjenner meg igjen i.
- Jeg lærer mye om andre grupper i samfunnet når jeg ser norske filmer og serier.
- Norske filmer og serier gir meg ofte nye perspektiver.
- Karakterene i norske filmer og serier møter ofte utfordringer jeg kjenner meg igjen i.
- Norske filmer og serier får meg til å tenke over min egen tilværelse/mitt liv.
- Jeg lærer mye om andre kulturer i Norge når jeg ser norske filmer og serier.
- Handlingen i norske filmer og serier er ofte aktuell for mitt liv.
- Jeg kjenner meg ikke igjen i handlingen i norske filmer og tv-serier.
- Når jeg ser norske filmer og serier tenker jeg at dette ikke angår meg.
- Jeg ser aldri norske filmer/serier.
- Når jeg ser norske filmer og serier føler jeg meg ofte utenfor.

Figur 4 – Hvilke påstander passer norske filmer og serier, antall respondenter

Det var flest respondenter som kjente seg igjen i påstandene: «Norske filmer og serier gir meg ofte innblikk i historier som er interessante for meg» og «Handlingene i norske filmer og serier skjer ofte i et miljø jeg kjenner meg igjen i». Også påstandene «Jeg lærer mye om andre grupper i samfunnet når jeg ser norske filmer og serier», «Norske filmer og serier gir meg ofte nye perspektiver» og «karakterene i norske filmer og serier møter ofte utfordringer jeg kjenner meg igjen» er det mange som er enige i. Det er få som kjente seg igjen i påstandene «Når jeg ser norske filmer og serier føler jeg meg utenfor» eller «Jeg ser aldri norske filmer/serier». Disse resultatene tyder på at befolkningen som helhet i stor grad opplever norsk innhold som relevant for dem.